

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“
UAB „Vakarų skalda“
Vilniaus miesto savivaldybės administracijai
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos ministerijos Vilniaus departamentui
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus teritoriniam padaliniui

2016-10- **14**
į 2016-09-19

Nr. (28.7)-A4- **10394**
Nr. 371

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL DANILIŠKIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, Vilnius, tel. 8-5-2318178, el. p. gjmagma@gmail.com.
Kontaktiniai asmenys: inžinierius – ekologas Edvardas Grencius, įmonės steigėjas g.m.dr. Ginutis Juozapavičius.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Vakarų skalda“, Šilutės pl. 25, Klaipėda, LT-95107, tel. (8-46) 341 915, faks. (8-46) 341 916, elektroninis paštas: info@nts.lt. Adresas korespondencijai: Taikos pr. 4A-43, Klaipėda, LT-91229.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Daniliškių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Daniliškių k., Panerių sen., Vilniaus miesto savivaldybė.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojam ūkinė veikla (toliau – PŪV) – smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas. Bendrai planuojamas naudoti naudingųjų iškasenų gavybai plotas apima 19,97 ha. Daniliškių smėlio ir žvyro telkinys detaliai išžvalgytas dar senai išskirtame prognoziniame išteklių plote, kuris atspindėtas tiek žemės gelmių registre, tiek anksčiau parengtuose teritorijų planavimo dokumentuose. Per metus planuojama iškasti apie 100 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Planuojamas naudoti plotas patenka į užsakovui ir dar dviem juridiniams asmenims priklausančią žemės sklypą (Kadastrinis žemės sklypo Nr. 0101/0161:107). Šiuo metu teritorija patenka į žemės ūkio paskirties žemę. Gavus Lietuvos geologijos tarnybos leidimą telkinio naudojimui, žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis naudojimo planu bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą kasybos laikotarpiui – naudingųjų iškasenų teritorijos. Nagrinėjamą plotą apimantis žemės sklypas turi specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose nustatytus apribojimus – II. Kelių apsaugos zonos ir VI. Elektros linijų apsaugos zonos.

Greta esantys, besiribojantys suformuoti žemės sklypai, pagrinde yra žemės ūkio paskirties. Į pietvakarius, už žvyrkelio (Trakų r.) prasideda miškų ūkio paskirties žemės sklypai.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane, galiojusiame iki 2015, pagrindiniame brėžinyje atspindėtas visas Dobrovolės telkinio prognozinis plotas į kurį patenka detaliai išžvalgytas Daniliškių smėlio ir žvyro telkinys. Baigusiame galioti bendrajame plane visas telkinio plotas dar yra atspindėtas kaip žemės ūkio ir kita neužstatyta teritorija. Planuojamas naudoti telkinys nepatenka į gamtinio karkaso teritorijas.

Planuojamas naudoti Daniliškių smėlio ir žvyro telkinys yra Vilniaus apskrityje, pačiame Vilniaus miesto savivaldybės pietvakariniame pakraštyje, nuo Vilniaus miesto centrinės dalies (centrinio pašto) nutolęs 13,5 km į pietvakarius, Panerių seniūnijoje, Daniliškių kaime. Planuojamas atidaryti karjeras yra greta Trakų rajono savivaldybės teritorijos ribos. Telkinys yra išsidėstęs mažai urbanizuotoje vietovėje. Artimiausia planuojamam atidaryti karjerui sodyba yra nutolusi 425 m į pietus, pietryčius, o jos gyvenamoji aplinka 385 m. Kitos sodybos esančios telkinio artimoje aplinkoje nutolusios dar didesniais atstumais (pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis). Greta planuojamo atidaryti karjero ribos nėra planuojama ar suplanuota jokių gyvenamųjų ar visuomeninės paskirties teritorijų (pagal TPDRIS informacinės sistemos ir VĮ „Registrų centras“ duomenis). Produkcijai iš karjero išvežti iki rajoninio kelio Paneriai – Šventininkai (Nr. 5236) (Senasis Gardino pl.) reikės sustiprinti palei telkinį einančius žvyrkelius (dvi atskiras atkarpas po 400 m) ir pritaikyti sunkiasvorės technikos judėjimui. Palei išvežimo žvyrkelio atkarpas iki rajoninio kelio su asfalto danga nėra nei vienos gyvenamosios sodybos ar planuojamos gyvenamosios teritorijos. Toliau bus naudojamosi jau sukurta kelių infrastruktūra, o produkcija gabenama viešo naudojimo keliais, kuriuose nėra jokių apribojimų sunkiajam transportui. Daniliškių smėlio ir žvyro telkinyje, Lietuvos geologijos tarnybos prie AM direktoriaus 2016 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1 – 160, patvirtinta 1274 tūkst. m³ smėlio (19,97 ha plote) ir 913 tūkst. m³ žvyro išteklių (19,17 ha plote), bendrai 2187 tūkst. m³ naudingųjų išteklių, 19,97 ha plote. Dalis išteklių patvirtinta elektros linijų apsaugos zonoje. Elektros tinklų valdytojas neprieštaravo, kad šioje zonoje būtų vykdomi smėlio ir žvyro gavybos darbai, paliekant privažiavimus iki elektros linijų atramų. Privažiavimo kelias (-iai) iki atramų bus suprojektuoti naudojimo plano rengimo metu. Bendras apskaičiuotas dirvožemio tūris nagrinėjamame plote, kurio didžioji dalis bus nuimta, sudaro 60 tūkst. m³, dangos gruntų – 101 tūkst. m³. Duomenų apie didesnius geologinius procesus ir reiškinius, geotopus šioje vietovėje ir aplink ją kelių kilometrų spinduliu nėra žinoma (pagal Lietuvos geologijos tarnybos prie AM Valstybinės geologijos informacinės sistemos Geolis duomenis).

LR Kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studijoje, kraštovaizdžio vizualinės struktūros brėžinyje, planuojamas naudoti plotas remiantis vizualinės struktūros vertikaliosios ir horizontaliosios sąskaidos veiksniais priskirtas tipui – V0H3. Šio tipo kraštovaizdis skirstyme turi vidutinę vertę, kadangi jame išreikštas tik horizontalusis sąskaidos veiksnys. Šiame telkinyje kraštovaizdžio natūrali struktūra jau pakeista nedideliame plote (apie 1 ha), vakarinėje dalyje nelegaliai vykdoma smėlio ir žvyro išteklių gavyba. Šiuo metu ši teritorijos dalis yra užleista ir palikta nere kultivuota. Patį telkinį kerta aukštos įtampos elektros linijos, kita jų atšaka praeina į šiaurės rytus nuo telkinio. Netoli telkinio yra gerai išvystytas rajoninių ir magistralinių kelių tinklas.

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra Vokės hidrografinis draustinis, esantis 4,4 km į šiaurę. Kiek toliau, 5,2 km į rytus yra nutolęs Vokės senslėnio šlaitų geomorfologinis draustinis. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Aukštųjų Panerių geležinkelio tunelis, esantis už 5,1 km į šiaurės rytus. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 9,5 km į pietus, pietryčius. Kitos saugomos teritorijos nutolusios didesniais atstumais.

Šiuo metu planuojamas naudoti plotas didžiąja dalimi yra dirbamas žemės ūkio laukas, tik vakarinė ploto dalis, kur buvo vykdoma nelegali kasyba, išliko apleista. Planuojamame naudoti

plote neauga miškas. Vertinamame plote ir greta jo nėra aptikta jokių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Kasybos metu pažeidus nagrinėjamą plotą nebus sutrikdyta natūrali gamtinė rūšių pusiausvyra. Baigus išteklių gavybos darbus ir rekultivavus karjerą į vandens telkinį, susikurs patrauklesnis biotopas nei šiuo metu pagrindinė esantis dirbamas žemės ūkio laukas. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

Artimoje telkiniui aplinkoje nėra upės, ežero, tvenkinio ar melioracijos griovio. Artimiausias objektas įrašytas į LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastrą Nr. 12010510 yra Vokės upė arčiausiai nagrinėjamo ploto pratekanti už 1050 m į rytus. Nagrinėjamame plote ir greta jo nėra vandens gręžinių išgręžtų į gilesnius vandeningus sluoksnius. Artimiausias vandens gręžinys yra nutolęs 360 m į šiaurę. Artimiausia Daniliškių vandenvietė (Nr. 3357) yra nutolusi 1,6 km į pietryčius. Aplink šią vandenvietę nėra išskirta SAZ. Smėlio ir žvyro telkinių eksploatavimas vandenviečių SAZ apsaugos zonose yra galimas, išskyrus griežčiausią zoną.

Arčiausiai gyvenamosios aplinkos, buldozeris priartės iki 385 m, kai jis stums dirvožemį į pylimą. Nuėmus dirvožemio sluoksnį, mineralinės inertinės dangos pašalinimas ir išteklių gavyba jau bus vykdoma papildomai už suformuotų dirvožemio pylimų. Kasant dangos gruntus krautuvais su sunkvežimiu nepriartės arčiau nei per 405 m iki artimiausios gyvenamosios sodybos aplinkos, laikantis darbo saugos ir kitų projektinių reikalavimų. Vykdamas išteklių gavybą visi mechanizmai vienoje vietoje nedirbs arčiau nei už 50 m nuo telkinio pakraščio. Sijotuvai karjere dirbs bent 50 m atitolę nuo pakraščio, o iki jo žaliava perdirbimui bus privežama krautuvais.

Visi išvardinti karjero triukšmo šaltiniai ilgalaikių gavybos darbų metu dirbs atitverti 3 m aukščio dirvožemio pylimais, nuodangos (vidutiniškai apie 0,9 m) ir gavybos pakopų šlaitais (pirmasis gavybos pakopos šlaitas bus bent 3 m). T.y. bendras barjeras sudarys jau 7 m pirmaisiais gavybos metais. Šalia karjero pakraščio mechanizmai dirbs tik labai epizodiškai, nes gavybos frontas nuolat keisis. Karjero darbo laikas planuojamas dienos metu tarp 6 val. ir 18 val.

Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normoje ir bus artimas foninėms reikšmėms. Esant tokiems skaičiavimų rezultatams, triukšmo lygių izolinijų planai nėra būtini. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos.

Karjere nesusidarys biologinė tarša. Lauko biotualetas nuolat bus išvežamas tuo užsiimančios įmonės. Vykdamas veiklą karjere oro taršos koncentracijos artimiausiose gyvenamosiose teritorijose ir toliau išliks būdingos kaimiškoms vietovėms. Tarša dulkelėmis (kietosiomis dalelėmis, KD) nežymiai padidės išvežant produkciją žvyrkeliu iš karjero iki rajoninio kelio, tačiau KD lokalizavimui yra numatyta eilė sumažinimo priemonių.

Įmonė eksploatuosianti karjerą nuolatos prižiūrės išvežimo kelio atkarpas iki rajoninio kelio ir užtikrins gerą jų būklę. Sausuoju metų laikotarpiu, užsakovas yra pasirengęs nuolatos laistyti išvežimo kelio atkarpas iki plento. Tai leis sumažinti kylantį dulketumą nuo žvyrkelio dangos iki 90 procentų. Taip pat dulketumo mažinimui bus laistomi ir karjero vidaus keliai. Sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero judės nedideliu greičiu. Palei visą išvežimo kelio atkarpą iki plento nėra nei vienos gyvenamosios sodybos. Sunkvežimius, išvežančius produkciją iš karjero, kėbulai papildomo dulketumo išvengimui bus dengiami tentais. Visi ištekliai, esant planuojamoms metinėms gavybos apimtims 100 tūkst. m³ nagrinėjamame plote, bus iškasti apytiksliai per 20 metų.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Aukštųjų Panerių geležinkelio tunelis, esantis už 5,1 km į šiaurės rytus. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 9,5 km į pietus, pietryčius. PŪV

poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. PŪV organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4. Veiklos vykdytojas privalės vykdyti savo numatytas pasekmių aplinkai mažinimo priemones t. y. apsauginio dirvožemio pylimo įrengimas, žvyrkelio atkarpos laistymas, savalaikė karjero rekultivacija.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV reikšmingo neigiamo poveikio gamtinei aplinkai (kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kt.) neturės. Planuojamas naudoti plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Aukštųjų Panerių geležinkelio tunelis, esantis už 5,1 km į šiaurės rytus. Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra Vokės hidrografinis draustinis, esantis 4,4 km į šiaurę. Vokės senslėnio šlaitų geomorfologinis draustinis nutolęs 5,2 km į rytus.

7.2. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

7.3. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių taršos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas, dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas.

7.4. Neigiamas poveikis kraštovaizdžiui bus tik karjero kasybos metu. Baigus darbus PŪV teritorija bus tinkamai rekultivuota – į vandens telkinį ir mišką, taip bus sukurta rekreacinė aplinka.

7.5. Derlingas dirvožemio sluoksnis bus išsaugotas ir panaudojamas teritorijos tvarkymui.

7.6. Eksploatuojant telkinį gamybinių atliekų nesusidarys.

7.7. PŪV vieta atitinka Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano sprendinius – numatomos žemės ūkio ir kitos paskirties neužstatomos teritorijos. Planuojamas naudoti telkinys nepatenka į gamtinio karkaso teritorijas.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus šio rašto 6. „Pastabos, pasiūlymai“ 6.4. p. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai– Daniliškių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė